

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 13 juni 2022
(OR. fr, en)

9749/22

ECOFIN 543
UEM 147
SOC 338
EMPL 220
COMPET 441
ENV 538
EDUC 211
RECH 334
ENER 249
JAI 803
GENDER 83
ANTIDISCRIM 63
JEUN 94
SAN 338

NOTA

---

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
nr. Comdoc.:	9406/22 - COM(2022) 615 final
Betreft:	Aanbeveling voor een AANBEVELING VAN DE RAAD over het nationale hervormingsprogramma 2022 van Ierland en met een advies van de Raad over het stabiliteitsprogramma 2022 van Ierland

---

Voor de delegaties gaat hierbij de bovengenoemde ontwerpaanbeveling van de Raad, die is gebaseerd op Commissievoorstel COM(2022) 615 final, en door verschillende comités van de Raad is herzien en goedgekeurd.

AANBEVELING VAN DE RAAD

over het nationale hervormingsprogramma 2022 van Ierland en met een advies van de Raad over het stabiliteitsprogramma 2022 van Ierland

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 121, lid 2, en artikel 148, lid 4,

Gezien Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad van 7 juli 1997 over versterking van het toezicht op begrotingssituaties en het toezicht op en de coördinatie van het economisch beleid¹, en met name artikel 5, lid 2,

Gezien Verordening (EU) nr. 1176/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011 betreffende de preventie en correctie van macro-economische onevenwichtigheden², en met name artikel 6, lid 1,

Gezien de aanbeveling van de Europese Commissie,

Gezien de resoluties van het Europees Parlement,

Gezien de conclusies van de Europese Raad,

Gezien het advies van het Comité voor de werkgelegenheid,

Gezien het advies van het Economisch en Financieel Comité,

Gezien het advies van het Comité voor sociale bescherming,

Gezien het advies van het Comité voor de economische politiek,

Overwegende hetgeen volgt:

---

¹ PB L 209 van 2.8.1997, blz. 1.

² PB L 306 van 23.11.2011, blz. 25.

- (1) Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad³, waarbij de herstel- en veerkrachtfaciliteit werd ingesteld, is op 19 februari 2021 in werking getreden. De herstel- en veerkrachtfaciliteit biedt financiële ondersteuning voor de tenuitvoerlegging van hervormingen en investeringen, die worden gerealiseerd met budgettaire stimulansen door de Unie. Zij draagt bij tot het economisch herstel en de tenuitvoerlegging van duurzame en groeibevorderende hervormingen en investeringen, met name om de groene en de digitale transitie te stimuleren, en versterkt tegelijkertijd de veerkracht en potentiële groei van de economieën van de lidstaten. Zij helpt ook de houdbaarheid van de overheidsfinanciën te versterken en de groei en werkgelegenheid op middellange en lange termijn te stimuleren. De maximale financiële bijdrage per lidstaat in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit zal in juni 2022 worden geactualiseerd, overeenkomstig artikel 11, lid 2, van Verordening (EU) 2021/241.

---

³ Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17).

- (2) Op 24 november 2021 heeft de Commissie haar goedkeuring gehecht aan de jaarlijkse duurzamegroei-analyse en daarmee de aanzet gegeven tot het Europees Semester 2022 voor coördinatie van het economisch beleid. Daarin is terdege rekening gehouden met het op 7 mei 2021 ondertekende sociaal engagement van Porto om de Europese pijler van sociale rechten, die op 17 november 2017 door het Europees Parlement, de Raad en de Commissie is afgekondigd, verder uit te voeren. De Europese Raad heeft op 25 maart 2022 de prioriteiten van de jaarlijkse duurzamegroei-analyse 2022 goedgekeurd. Op 24 november 2021 heeft de Commissie op basis van Verordening (EU) nr. 1176/2011 ook het waarschuwingsmechanismeverslag aangenomen, waarin zij Ierland heeft genoemd als een van de lidstaten waarvoor een diepgaande evaluatie nodig zou zijn. Op dezelfde datum heeft de Commissie ook een aanbeveling voor een aanbeveling van de Raad over het economisch beleid van de eurozone aangenomen, alsook een voorstel voor het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid 2022, waarin de uitvoering van de werkgelegenheidsrichtsnoeren en de beginselen van de Europese pijler van sociale rechten wordt geanalyseerd. De Raad heeft op 5 april 2022 de aanbeveling over het economisch beleid van de eurozone⁴ ("de aanbeveling van 2022 over de eurozone") aangenomen, en op 14 maart 2022 het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid.

---

⁴ Aanbeveling van de Raad van 5 april 2022 over het economisch beleid van de eurozone (PB C 153 van 7.4.2022, blz. 1).

- (3) De Russische invasie in Oekraïne in de nasleep van de wereldwijde pandemie heeft de geopolitieke en economische context aanzienlijk veranderd. De impact van de invasie op de economieën van de lidstaten is onder meer voelbaar door hogere prijzen voor energie, voedsel en grondstoffen en door lagere groeivoorzichten. De hogere energieprijzen treffen vooral de meest kwetsbare huishoudens die te maken hebben met of risico lopen op energiearmoede, alsook de bedrijven die het meest kwetsbaar zijn voor energieprijsstijgingen. De Unie ziet ook een ongekende instroom van mensen die Oekraïne ontvluchten. De economische gevolgen van de Russische aanvalsoorlog hebben een asymmetrisch effect gehad op de lidstaten. In dat verband werd op 4 maart 2022 voor het eerst Richtlijn 2001/55/EG van de Raad⁵ door Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad⁶ in werking gesteld, waarbij ontheemden uit Oekraïne het recht kregen om legaal in de Unie te verblijven, plus het recht op toegang tot onderwijs en opleiding, de arbeidsmarkt, gezondheidszorg, huisvesting en sociale voorzieningen.

---

⁵ Richtlijn 2001/55/EG van de Raad van 20 juli 2001 betreffende minimumnormen voor het verlenen van tijdelijke bescherming in geval van massale toestroom van ontheemden en maatregelen ter bevordering van een evenwicht tussen de inspanning van de lidstaten voor de opvang en het dragen van de consequenties van de opvang van deze personen (PB L 212 van 7.8.2001, blz. 12).

⁶ Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van 4 maart 2022 tot vaststelling van het bestaan van een massale toestroom van ontheemden uit Oekraïne in de zin van artikel 5 van Richtlijn 2001/55/EG, en tot invoering van tijdelijke bescherming naar aanleiding daarvan (PB L 71 van 4.3.2022, blz. 1).

- (4) Rekening houdend met de snel veranderende economische en geopolitieke situatie wordt de brede coördinatie van het economisch en werkgelegenheidsbeleid in het kader van het Europees Semester in 2022 hervat, waarbij de ontwikkelingen afgestemd worden op de uitvoeringsvereisten van de herstel- en veerkrachtfaciliteit, zoals uiteengezet in de jaarlijkse duurzamegroei-analyse 2022. De uitvoering van de goedgekeurde herstel- en veerkrachtplannen is van essentieel belang voor de verwezenlijking van de beleidsdoelstellingen van het Europees Semester, aangezien de plannen betrekking hebben op ten minste een aanzienlijk deel van de relevante landspecifieke aanbevelingen die in de cycli 2019 en 2020 van het Europees Semester gedaan zijn. De landspecifieke aanbevelingen van 2019 en 2020 blijven ook relevant voor de herstel- en veerkrachtplannen die herzien, geactualiseerd of gewijzigd zijn overeenkomstig de artikelen 14, 18 en 21 van Verordening (EU) 2021/241, naast andere landspecifieke aanbevelingen die gedaan zijn tot de datum van indiening van dergelijke herziene, geactualiseerde of gewijzigde herstel- en veerkrachtplannen.
- (5) De algemene ontsnappingsclausule van het stabiliteits- en groeipact is actief sinds maart 2020. In haar mededeling van 3 maart 2021 getiteld "Een jaar na de uitbraak van COVID-19: de respons vanuit het begrotingsbeleid" heeft de Commissie het standpunt ingenomen dat het besluit om de algemene ontsnappingsclausule te deactiveren dan wel te blijven toepassen, gezien moet worden als een algehele evaluatie van de toestand van de economie, waarbij het niveau van economische activiteit in de Unie of de eurozone in vergelijking met het niveau van vóór de crisis (einde van 2019) een belangrijk kwantitatief criterium is. Grotere onzekerheid en sterke neerwaartse risico's voor de economische vooruitzichten in verband met de oorlog in Europa, ongekende stijgingen van de energieprijzen en aanhoudende verstoringen van de toeleveringsketen rechtvaardigen de verlenging van de algemene ontsnappingsclausule van het stabiliteits- en groeipact tot 2023.

- (6) Volgens de aanpak in de aanbeveling van de Raad van 18 juni 2021⁷, waarbij een advies van de Raad werd geformuleerd over het stabiliteitsprogramma 2021 van Ierland, wordt de algemene begrotingskoers momenteel het best gemeten als de verandering in de primaire uitgaven (ongerekend discretionaire maatregelen aan de ontvangstenzijde en exclusief tijdelijke noodmaatregelen die verband houden met de COVID-19-crisis), maar inclusief uitgaven gefinancierd met niet-terugbetaalbare steun (subsidies) uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit en andere Uniefondsen, in verhouding tot de potentiële groei op middellange termijn⁸. Naast de algemene begrotingskoers wordt, bij de beoordeling of het nationale begrotingsbeleid prudent is en de samenstelling ervan bevorderlijk is voor duurzaam herstel in overeenstemming met de groene en de digitale transitie, ook aandacht besteed aan de ontwikkeling van nationaal gefinancierde⁹ primaire lopende uitgaven (ongerekend discretionaire maatregelen aan de ontvangstenzijde en exclusief tijdelijke noodmaatregelen die verband houden met de COVID-19-crisis) en investeringen.

---

⁷ Aanbeveling van de Raad van 18 juni 2021 met een advies van de Raad over het stabiliteitsprogramma 2021 van Ierland (PB C 304 van 29.7.2021, blz. 28).

⁸ De ramingen van de begrotingskoers en de componenten daarvan in deze aanbeveling zijn ramingen van de Commissie op basis van de aannames die ten grondslag liggen aan de voorjaarsprognoses 2022 van de Commissie. In de ramingen van de Commissie van de potentiële groei op middellange termijn is geen rekening gehouden met het positieve effect van hervormingen die deel uitmaken van het herstel- en veerkrachtplan, die de potentiële groei kunnen stimuleren.

⁹ Niet gefinancierd met subsidies in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit of andere Uniefondsen.

- (7) Op 2 maart 2022 heeft de Commissie een mededeling aangenomen met brede richtsnoeren voor het begrotingsbeleid voor 2023 ("de begrotingsrichtsnoeren"), die tot doel heeft de voorbereiding van de stabiliteits- en convergentieprogramma's van de lidstaten te ondersteunen en zo de beleidscoördinatie te versterken. Op basis van de macro-economische winterprognoses 2022 was de Commissie van mening dat de overgang van een geaggregeerde ondersteunende begrotingskoers in 2020–2022 naar een in grote lijnen neutrale geaggregeerde begrotingskoers, waarbij kan worden ingespeeld op de veranderende economische situatie, in 2023 gepast zou lijken. De Commissie kondigde aan dat de begrotingsaanbevelingen voor 2023 van lidstaat tot lidstaat gedifferentieerd moeten worden en rekening moeten houden met mogelijke overloopeffecten tussen landen. De Commissie heeft de lidstaten verzocht de richtsnoeren in hun stabiliteits- en convergentieprogramma's te verwerken. De Commissie heeft zich ertoe verbonden de economische ontwikkelingen nauwlettend te volgen en zo nodig haar beleidsrichtsnoeren aan te passen, en wel uiterlijk eind mei 2022 in haar voorjaarspakket van het Europees Semester.
- (8) Wat de begrotingsrichtsnoeren betreft, houden de begrotingsaanbevelingen voor 2023 rekening met de verslechterde economische vooruitzichten, de toegenomen onzekerheid en verdere neerwaartse risico's, en de hogere inflatie in vergelijking met de winterprognoses 2022 van de Commissie. Tegen die achtergrond moet de budgettaire respons zijn dat de overheidsinvesteringen voor de groene en de digitale transitie en energiezekerheid verhoogd worden en de koopkracht van de meest kwetsbare huishoudens in stand gehouden wordt, om de gevolgen van de stijging van de energieprijzen op te vangen en de inflatoire druk van tweederonde-effecten te helpen beperken door middel van gerichte en tijdelijke maatregelen. Het begrotingsbeleid moet flexibel blijven om zich aan te passen aan de snel veranderende omstandigheden, met inbegrip van de uit de aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne voortvloeiende uitdagingen op het vlak van defensie en veiligheid, en het moet differentiëren tussen de lidstaten naar gelang van hun begrotings- en economische situatie, ook wat betreft hun blootstelling aan de crisis en aan de instroom van ontheemden uit Oekraïne.

- (9) Op 28 mei 2021 heeft Ierland zijn nationale herstel- en veerkrachtplan bij de Commissie ingediend, overeenkomstig artikel 18, lid 1, van Verordening (EU) 2021/241. Krachtens artikel 19 van Verordening (EU) 2021/241 heeft de Commissie de relevantie, doeltreffendheid, efficiëntie en samenhang van het herstel- en veerkrachtplan beoordeeld overeenkomstig de beoordelingsrichtsnoeren van bijlage V bij die verordening. Op 8 september 2021 heeft de Raad zijn uitvoeringsbesluit betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan voor Ierland aangenomen¹⁰. De vrijgave van tranches is afhankelijk van de vaststelling van een besluit van de Commissie overeenkomstig artikel 24, lid 5, van Verordening (EU) 2021/241 waarin wordt verklaard dat Ierland de desbetreffende mijlpalen en streefdoelen die in het uitvoeringsbesluit van de Raad zijn vastgelegd, op bevredigende wijze heeft verwezenlijkt. Onder bevredigende verwezenlijking wordt begrepen dat de verwezenlijking van eerdere mijlpalen en streefdoelen niet is teruggedraaid.
- (10) Ierland heeft op 4 mei 2022 zijn nationaal hervormingsprogramma 2022 ingediend en op 29 april 2022 zijn stabiliteitsprogramma 2022, binnen de in artikel 4 van Verordening (EG) nr. 1466/97 vastgestelde termijn. Om met de onderlinge verbanden tussen beide programma's rekening te houden, zijn deze samen geëvalueerd. Overeenkomstig artikel 27 van Verordening (EU) 2021/241 weerspiegelt het nationale hervormingsprogramma 2022 ook de halfjaarlijkse verslaglegging van Ierland over de vorderingen bij de uitvoering van zijn herstel- en veerkrachtplan.

---

¹⁰ Doc. ST 11046/2021 INIT; doc. ST 11046/2021 ADD 1.

- (11) De Commissie heeft op 23 mei 2022 het landverslag 2022 voor Ierland gepubliceerd. Daarin werd de vooruitgang beoordeeld die Ierland heeft geboekt bij de uitvoering van de desbetreffende landspecifieke aanbevelingen die de Raad in 2019, 2020 en 2021 heeft vastgesteld en werd de balans opgemaakt van de uitvoering door Ierland van het herstel- en veerkrachtplan, voortbouwend op het scorebord voor herstel en veerkracht. Op basis van die analyse werden in het landverslag lacunes vastgesteld met betrekking tot de uitdagingen die niet of slechts gedeeltelijk worden aangepakt in het herstel- en veerkrachtplan, alsook nieuwe en opkomende uitdagingen, waaronder die welke voortvloeien uit de Russische invasie van Oekraïne. Ook werd de vooruitgang beoordeeld die Ierland heeft geboekt bij de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten en bij de verwezenlijking van de kerndoelen van de Unie inzake werkgelegenheid, vaardigheden en armoedebestrijding, alsook bij de verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties.
- (12) De Commissie heeft uit hoofde van artikel 5 van Verordening (EU) nr. 1176/2011 een diepgaande evaluatie uitgevoerd voor Ierland en de resultaten ervan bekendgemaakt op 23 mei 2022. Daarin concludeerde zij dat Ierland niet langer wordt geconfronteerd met onevenwichtigheden die verband houden met een hoge particuliere, overheids- en externe schuld. Zowel vóór als na de pandemie is belangrijke vooruitgang geboekt bij het verminderen van de overheidsschuld, de particuliere schuld en de externe nettoverplichtingen.

(13) In zijn aanbeveling van 20 juli 2020¹¹ heeft de Raad Ierland aanbevolen om in 2020 en 2021 overeenkomstig de algemene ontsnappingsclausule alle nodige maatregelen te nemen om de COVID-19-pandemie doeltreffend aan te pakken, de economie te stimuleren en het daaropvolgende herstel te ondersteunen. Ook heeft hij Ierland aanbevolen om als de economische omstandigheden dat toelaten, begrotingsbeleid te voeren dat gericht is op het tot stand brengen van prudente begrotingssituaties op middellange termijn en het waarborgen van de houdbaarheid van de schuld, daarbij de investeringen verhogend. In 2021 is het overheidstekort van Ierland volgens door Eurostat gevalideerde gegevens gedaald van 5,1 % van het bbp in 2020, tot 1,9 %. De begrotingsmaatregelen van Ierland ondersteunden het economisch herstel in 2021, terwijl de tijdelijke noodmaatregelen daalden van 3,3 % van het bbp in 2020 tot 2,7 % in 2021. De maatregelen die Ierland in 2021 heeft genomen, stemden overeen met de aanbeveling van de Raad van 20 juli 2020. De door de regering in 2020 en 2021 genomen discretionaire begrotingsmaatregelen waren meestal tijdelijk of gingen gepaard met compenserende maatregelen. Volgens door Eurostat gevalideerde gegevens is de overheidsschuld van 58,4 % van het bbp in 2020, gedaald tot 56,0 % van het bbp in 2021.

---

¹¹ Aanbeveling van de Raad van 20 juli 2020 over het nationale hervormingsprogramma 2020 van Ierland en met een advies van de Raad over het stabiliteitsprogramma 2020 van Ierland (PB C 282 van 26.8.2020, blz. 39).

- (14) Het aan de begrotingsprognoses van het stabiliteitsprogramma voor 2022 ten grondslag liggende macro-economische scenario is realistisch. De regering gaat ervan uit dat het reële bbp in 2022 met 6,4 % en in 2023 met 4,4 % zal groeien. Ter vergelijking: in de voorjaarsprognoses 2022 van de Commissie wordt uitgegaan van een lagere groei van het reële bbp van 5,4 % in 2022 en een vergelijkbare groei van het bbp van 4,4 % in 2023, voornamelijk als gevolg van een lagere particuliere consumptie en lagere uitvoerprognoses voor 2022. In haar stabiliteitsprogramma 2022 zegt de regering te verwachten dat het nominale tekort zal dalen tot 0,4 % van het bbp in 2022 en zal veranderen in een nominaal overschot van 0,2 % in 2023. De daling in 2022 is vooral te danken aan de sterke groei van de economische activiteit en aan de afbouw van de meeste noodmaatregelen. Volgens het stabiliteitsprogramma 2022 zou de overheidsschuldquote dalen tot 50,1 % van het bbp in 2022 en tot 46,3 % in 2023. De Commissie gaat in haar voorjaarsprognoses 2022 op basis van beleidsmaatregelen die op de afsluitingsdatum van de prognoses bekend waren uit van een overheidstekort van 0,5 % van het bbp voor 2022 en een overheidsoverschot van 0,4 % van het bbp in 2023. Dit is in overeenstemming met het in het stabiliteitsprogramma 2022 voorspelde overheidssaldo. De Commissie gaat in haar voorjaarsprognoses 2022 uit van een vergelijkbare overheidsschuldquote van 50,3 % van het bbp in 2022 en 45,5 % van het bbp in 2023. Volgens de voorjaarsprognoses 2022 van de Commissie wordt de potentiële groei op middellange termijn (10-jaarsgemiddelde) geraamd op 6,6 %. Deze raming houdt echter geen rekening met het effect van de hervormingen die deel uitmaken van het herstel- en veerkrachtplan en die de potentiële groei van Ierland kunnen bevorderen.

- (15) In 2022 heeft de regering het merendeel van de naar aanleiding van de COVID-19-crisis genomen maatregelen geleidelijk afgeschaft, zodat de tijdelijke noodmaatregelen naar verwachting zullen dalen van 2,7 % van het bbp in 2021 tot 0,6 % in 2022.

Het overheidstekort wordt beïnvloed door de maatregelen die zijn genomen om de economische en sociale gevolgen van de stijging van de energieprijzen tegen te gaan, die in de voorjaarsprognoses 2022 van de Commissie worden geraamd op 0,2 % van het bbp in 2022 en 0,0 % van het bbp in 2023¹². Die maatregelen bestaan voornamelijk uit sociale overdrachten aan armere huishoudens en verlagingen van indirecte belastingen op energieverbruik. Die maatregelen zijn aangekondigd als grotendeels tijdelijk. Indien de energieprijzen in 2023 hoog blijven, kunnen sommige van die maatregelen echter worden voortgezet. Sommige van die maatregelen zijn niet gericht, met name de betaling voor alle particuliere elektriciteitsrekeningen en de algemene verlagingen van de accijnzen.

Het overheidstekort wordt ook beïnvloed door de kosten voor het bieden van tijdelijke bescherming aan ontheemden uit Oekraïne, die in de voorjaarsprognoses 2022 van de Commissie worden geraamd op 0,1 % van het bbp in 2022 en 0,1 % van het bbp in 2023¹³.

---

¹² De cijfers geven het niveau weer van de jaarlijkse begrotingskosten van de maatregelen die sinds het najaar van 2021 zijn genomen, waaronder lopende ontvangsten en uitgaven en – indien relevant – kapitaaluitgaven.

¹³ Aangenomen wordt dat het totale aantal ontheemden uit Oekraïne in de Unie eind 2022 geleidelijk zal oplopen tot 6 miljoen, en de geografische spreiding ervan wordt ingeschat op basis van de omvang van de bestaande diaspora, de relatieve bevolking van de ontvangende lidstaat en de feitelijke spreiding van ontheemden uit Oekraïne over de Unie vanaf maart 2022. Voor begrotingskosten per persoon zijn de ramingen gebaseerd op het Euromod-microsimulatiemodel van het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek van de Commissie, waarbij rekening gehouden wordt met zowel overdrachten in contanten waarvoor mensen in aanmerking kunnen komen als uitkeringen in natura zoals onderwijs en gezondheidszorg.

- (16) In zijn aanbeveling van 18 juni 2021 heeft de Raad Ierland aanbevolen om in 2022 een ondersteunende begrotingskoers te varen, onder meer met behulp van de impuls die uitgaat van de herstel- en veerkrachtfaciliteit, en om nationaal gefinancierde investeringen in stand te houden. Ook heeft de Raad Ierland aanbevolen om, wanneer de economische omstandigheden dat toelaten, een begrotingsbeleid te voeren dat gericht is op het tot stand brengen van prudente begrotingssituaties en houdbaarheid van de begroting op middellange termijn, en tegelijkertijd de investeringen te verhogen om het groeipotentieel te stimuleren.
- (17) Volgens de voorjaarsprognoses 2022 van de Commissie en rekening houdend met de informatie in het stabiliteitsprogramma 2022 van Ierland, zal de begrotingskoers in 2022 naar verwachting ondersteunend zijn, met -0,3 % van het bbp, zoals aanbevolen door de Raad¹⁴. Ierland is voornemens het herstel verder te ondersteunen door gebruik te maken van de herstel- en veerkrachtfaciliteit om aanvullende investeringen te financieren, zoals aanbevolen door de Raad. De positieve bijdrage aan de economische activiteit van de met subsidies in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit en andere Uniefondsen gefinancierde uitgaven zal in 2022 naar verwachting stabiel blijven ten opzichte van 2021. Volgens de prognoses zullen de nationaal gefinancierde investeringen in 2022 een expansieve bijdrage aan de begrotingskoers van 0,3 procentpunt leveren¹⁵. Daarom is Ierland van plan nationaal gefinancierde investeringen in stand te houden, zoals aanbevolen door de Raad. Tegelijkertijd zal de groei van de nationaal gefinancierde primaire lopende uitgaven (ongerekend nieuwe maatregelen aan de ontvangstenzijde) in 2022 naar verwachting een in grote lijnen neutrale bijdrage aan de algemene begrotingskoers van 0,0 procentpunt leveren. Dit omvat het extra effect van de maatregelen om de economische en sociale gevolgen van de stijging van de energieprijzen op te vangen (0,2 % van het bbp).

---

¹⁴ Een minteken bij de indicator komt overeen met een overschrijding van de groei van de primaire uitgaven ten opzichte van de economische groei op middellange termijn, wat wijst op een expansief begrotingsbeleid.

¹⁵ Verwacht wordt dat andere nationaal gefinancierde kapitaaluitgaven een neutrale bijdrage van 0,0 procentpunt van het bbp zullen leveren.

- (18) Voor 2023 wordt in de voorjaarsprognoses 2022 van de Commissie uitgegaan van een begrotingskoers van +1,8 % van het bbp bij ongewijzigd beleid¹⁶. Verwacht wordt dat Ierland ook in 2023 gebruik zal maken van de subsidies uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit om aanvullende investeringen ter ondersteuning van het herstel te financieren. De positieve bijdrage aan de economische activiteit van de met subsidies in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit en andere Uniefondsen gefinancierde uitgaven zal naar verwachting stabiel blijven ten opzichte van 2022. Nationaal gefinancierde investeringen zullen in 2023 naar verwachting een neutrale bijdrage van 0,0 procentpunt leveren aan de begrotingskoers¹⁷. Tegelijkertijd zal de groei van de nationaal gefinancierde primaire lopende uitgaven (ongerekend nieuwe maatregelen aan de ontvangstenzijde) in 2023 naar verwachting een contracterende bijdrage aan de algemene begrotingskoers van 1,8 procentpunt leveren. Dat omvat ook het effect van de geleidelijke afschaffing van de maatregelen om de stijgende energieprijzen aan te pakken (0,2 % van het bbp).
- (19) Volgens het stabiliteitsprogramma 2022 zal het overheidssaldo naar verwachting een overschot van 1,2 % van het bbp in 2024 en 1,4 % in 2025 bereiken. Daarom zal het gepland overheidstekort vóór het aflopen van het programma onder de 3 % van het bbp blijven. Bij deze prognoses is uitgegaan van een maximale stijging van de kernuitgaven met 5 % per jaar. Volgens het stabiliteitsprogramma 2022 zou de overheidsschuldquote tussen nu en 2025 dalen, meer specifiek tot 43,8 % van het bbp in 2024 en tot 40,7 % in 2025. Volgens de analyse van de Commissie lijken de risico's voor de houdbaarheid van de schuld op middellange termijn gering.
- (20) Verwacht wordt dat het totale tekort van het pensioenstelsel op lange termijn zal toenemen als gevolg van de stijging van de pensioenuitgaven van 4,6 % van het bbp in 2019 tot 7,6 % in 2070. Een onafhankelijke pensioencommissie heeft verscheidene aanbevelingen gedaan om de budgettaire houdbaarheid van het openbare pensioenstelsel te verbeteren.

---

¹⁶ Een plusteken bij de indicator komt overeen met een overschrijding van de groei van de primaire uitgaven ten opzichte van de economische groei op middellange termijn, wat wijst op een versoberingsbeleid op begrotingsgebied.

¹⁷ Verwacht wordt dat andere nationaal gefinancierde kapitaaluitgaven een neutrale bijdrage van 0,0 procentpunt van het bbp zullen leveren.

- (21) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt b), van Verordening (EU) 2021/241 en bijlage V, criterium 2.2, bij die verordening, bevat het herstel- en veerkrachtplan een uitgebreide reeks elkaar versterkende hervormingen en investeringen met een indicatief tijdschema voor de uitvoering ervan dat uiterlijk op 31 augustus 2026 moet zijn voltooid. Deze dragen bij tot het aanpakken van alle of een aanzienlijk deel van de economische en sociale uitdagingen die zijn opgenomen in de landspecifieke aanbevelingen die de Raad in het kader van het Europees Semester in 2019 en 2020 tot Ierland heeft gericht, naast de eventuele landspecifieke aanbevelingen die tot de datum van vaststelling van een herstel- en veerkrachtplan zijn gedaan. Het plan is met name gericht op hervormingen en investeringen die de groene en digitale transitie faciliteren, alsook op actieve ondersteuning van de arbeidsmarktintegratie en bijscholing. De investeringen helpen ook om investeringsprojecten van de overheid die klaar zijn voor uitvoering te vervroegen, particuliere investeringen te bevorderen en meer directe financieringsinstrumenten te gebruiken om onderzoek en innovatie te stimuleren. Daarnaast voorziet het herstel- en veerkrachtplan in hervormingen met betrekking tot sociale en betaalbare huisvesting, pensioenen, gezondheidszorg en wettelijke belemmeringen voor ondernemerschap, en introduceert het maatregelen om de problemen in verband met het witwassen van geld en agressieve belastingplanning gedeeltelijk aan te pakken.

- (22) De uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan van Ierland zal er naar verwachting toe bijdragen dat er verdere vooruitgang bij de groene en de digitale transitie wordt geboekt. Maatregelen ter ondersteuning van de klimaatdoelstellingen in Ierland vertegenwoordigen 42 % van de totale toewijzing van het herstel- en veerkrachtplan, terwijl maatregelen ter ondersteuning van digitale doelstellingen 32 % van de totale toewijzing van het herstel- en veerkrachtplan uitmaken. De volledige uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan, in overeenstemming met de desbetreffende mijlpalen en streefdoelen, zal Ierland helpen om snel te herstellen van de gevolgen van de COVID-19-crisis en tegelijkertijd zijn veerkracht vergroten. De systematische betrokkenheid van de sociale partners en andere relevante belanghebbenden blijft belangrijk voor de succesvolle uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan, alsook ander economisch en werkgelegenheidsbeleid dat verder gaat dan het herstel- en veerkrachtplan, om te zorgen voor een breed draagvlak voor de algehele beleidsagenda.

- (23) Ierland heeft de in Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad¹⁸ ingestelde partnerschapsovereenkomst of de andere in die verordening vastgestelde programma's van het cohesiebeleid nog niet formeel ingediend. Overeenkomstig Verordening (EU) 2021/1060 moet Ierland bij de programmering van de fondsen voor het cohesiebeleid voor de periode 2021–2027 rekening houden met de relevante landspecifieke aanbevelingen. Dat is een voorwaarde voor het verbeteren van de doeltreffendheid en het maximaliseren van de meerwaarde van de financiële steun die uit de cohesiebeidsfondsen ontvangen wordt, en voor het bevorderen van de coördinatie, de complementariteit en de samenhang tussen die cohesiebeidsfondsen en andere Unie-instrumenten en fondsen. Het succes van de uitvoering van de herstel- en veerkrachtfaciliteit en de cohesiebeidsprogramma's hangt ook af van het wegwerken van knelpunten voor investeringen, ter ondersteuning van de groene en de digitale transitie en een evenwichtige territoriale ontwikkeling.

---

¹⁸ Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds Plus, het Cohesiefonds, het Fonds voor een rechtvaardige transitie en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en de financiële regels voor die fondsen en voor het Fonds voor asiel, migratie en integratie, het Fonds voor interne veiligheid en het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 159).

- (24) Naast de economische en sociale uitdagingen die in het herstel- en veerkrachtplan aan bod komen, wordt Ierland geconfronteerd met een aantal extra uitdagingen in verband met de circulaire economie en afvalwater. De afvalproductie in Ierland ligt bijna 25 % hoger dan het Uniegemiddelde, waardoor Ierland per hoofd van de bevolking de vijfde grootste producent van stedelijk afval in de Unie is. De vooruitgang bij het verhogen van de recyclingpercentages is de afgelopen jaren vertraagd, terwijl het verbranden van afval aanzienlijk is toegenomen. In 2020 bedroeg het gebruik van circulair materiaal in Ierland 1,8 %, wat ver onder het Uniegemiddelde van 12,8 % ligt. Ierland heeft meer stimulansen en investeringen nodig om een ambitieuzere afval- en circulaire-economiestrategie uit te voeren en tegelijk te voorkomen dat er buitensporig veel verbrandingscapaciteit wordt gecreëerd. Er zijn grotere inspanningen nodig ter ondersteuning van circulaire bedrijfsmodellen die de gehele levenscyclus van materialen bestrijken, teneinde afval te verminderen en het verbruik van hulpbronnen terug te dringen. Hoewel er enige vooruitgang is geboekt bij het faciliteren van investeringen in afvalwaterbeheer, wordt minder dan 50 % van het afvalwater in Ierland behandeld overeenkomstig de het Unierecht. De belangrijkste aantasting van de kwaliteit van het oppervlaktewater in Ierland is te wijten aan een teveel aan nutriënten, afkomstig van zowel onbehandeld afvalwater als van de landbouw. De infrastructuur moet aanzienlijk worden verbeterd en de waterverontreiniging door landbouwactiviteiten moet krachtiger worden aangepakt. Adequate afvalwaterinfrastructuur is ook van essentieel belang voor de verbetering van de levenskwaliteit en gezondheid van de bevolking. Adequate afvalwaterinfrastructuur draagt ook bij tot een betere regionale ontwikkeling, creëert duurzame groei en werkgelegenheid en is bevorderlijk voor het toerisme.
- (25) In reactie op het mandaat van de staatshoofden en -regeringsleiders van de Unie, zoals uiteengezet in de Verklaring van Versailles, beoogt het Commissievoorstel voor een REPowerEU-plan de afhankelijkheid van de Unie van de invoer van fossiele brandstoffen uit Rusland zo spoedig mogelijk af te bouwen. Daartoe wil de Commissie in overleg met de lidstaten de meest geschikte projecten, investeringen en hervormingen op nationaal, regionaal en Unieniveau identificeren. Die maatregelen zijn erop gericht de algehele afhankelijkheid van fossiele brandstoffen te verminderen en fossiele brandstoffen niet langer uit Rusland in te voeren.

- (26) Volgens de gegevens voor 2020 importeert Ierland geen ruwe olie of gas uit Rusland. Ierlands afhankelijkheid van Russische steenkool (22 % van de steenkoolinvoer) ligt onder het Uniegemiddelde. Ook het aandeel van vaste fossiele brandstoffen in de energiemix (7,6 %) is lager dan het Uniegemiddelde. Ierland is weliswaar minder blootgesteld aan Russische olie en gas dan het Uniegemiddelde, maar de huidige geopolitieke situatie en hoge energieprijzen maken het des te dringender voor het land om zijn inspanningen verder op te voeren teneinde de in zijn nationale energie- en klimaatplan vastgestelde doelstellingen voor hernieuwbare energie te halen. Het Ierse klimaatactieplan omvat de ambitieuze doelstelling om het energiesysteem van het land tegen 2030 te transformeren. Dit zal Ierland in staat stellen de totale uitstoot van broeikasgassen tussen 2018 en 2030 met 51 % te verminderen. De noodzakelijke hervormingen en de omvang van deze transformatie zullen aanzienlijk zijn, van het veiligstellen van de nodige publieke en particuliere investeringen tot het tijdig nakomen van verplichtingen. De Ierse energie-infrastructuur moet ingrijpend worden verbeterd om ten volle te kunnen profiteren van hernieuwbare energiebronnen en de Ierse klimaatdoelstellingen te realiseren. Het creëren van een investeringskader dat investeringen in de transitie naar groene energie helpt vergemakkelijken en stimuleren, zal van cruciaal belang zijn om de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen te verminderen. Wat hernieuwbare energie betreft, blijven er uitdagingen bestaan in het plannings- en vergunningensysteem, met name wat betreft de lange duur van de plannings- en vergunningsprocedures en de langdurige en dure beroepsprocedures. De verbetering van de efficiëntie van het plannings- en vergunningensysteem door ervoor te zorgen dat in alle stadia van het planningsproces passende middelen beschikbaar zijn en door het algemene kader te stroomlijnen, zou grootschalige ontwikkelingen kunnen versnellen en aldus de groene transitie kunnen bespoedigen. Daarnaast zullen de uitbreiding en versterking van het elektriciteitsnet en de ondersteunende infrastructuur op belangrijke locaties van cruciaal belang zijn om de congestie te verminderen en de stabiliteit te verbeteren. Met name nieuwe interconnectoren voor elektriciteitstransmissie naar buurlanden zullen bijdragen tot een grotere zekerheid van de energievoorziening. Ook zal een grotere opslagcapaciteit vereist zijn, naast een grootschalige uitrol van oplaadpunten voor elektrische voertuigen. Bovendien zou de ontwikkeling van een nationale strategie voor hernieuwbare waterstof ook bijdragen tot de diversificatie van de energiemix.

- (27) Energie-efficiëntiemaatregelen zullen een sleutelrol spelen bij de vermindering van het energieverbruik. Grote energiebesparingen zijn nodig om niet alleen de klimaatdoelstellingen van Ierland te halen, maar ook de Uniebrede doelstelling om de netto-uitstoot van broeikasgassen met 55 % te verminderen. Hoewel het klimaatactieplan op schema ligt, heeft Ierland tot dusver achterstand opgelopen bij het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen. Ierland zou zijn afhankelijkheid van ingevoerde energie kunnen verminderen door het beginsel "energie-efficiëntie eerst" toe te passen en drastische energiebesparingen te realiseren in gebouwen. Een groter aantal elektrische voertuigen zou kunnen rijden op in eigen land opgewekte elektriciteit in plaats van afhankelijk te zijn van ingevoerde brandstof. Aangezien het klimaatactieplan onder meer de doelstelling bevat om tegen 2030 één miljoen elektrische voertuigen op de Ierse wegen te hebben, is een aanzienlijke uitbreiding van het aantal elektrische oplaadpunten vereist. Wil Ierland de "Fit for 55"-doelstellingen halen, dan zal er nog meer ambitie nodig zijn om broeikasgasemissies te verlagen en het aandeel hernieuwbare energie en de energie-efficiëntie op te voeren.
- (28) Hoewel de versnelling van de transitie naar klimaatneutraliteit en naar niet-fossiele brandstoffen tot aanzienlijke herstructureringskosten in diverse sectoren zal leiden, kan Ierland in het kader van het cohesiebeleid gebruikmaken van het mechanisme voor een rechtvaardige transitie om de sociaal-economische gevolgen van de transitie voor de zwaarst getroffen regio's te verzachten. Daarnaast kan Ierland uit het Europees Sociaal Fonds Plus putten (opgericht bij Verordening (EU) 2021/1057 van het Europees Parlement en de Raad¹⁹) om de werkgelegenheidskansen te vergroten en de sociale cohesie te versterken.
- (29) In het licht van de beoordeling door de Commissie heeft de Raad het stabiliteitsprogramma 2022 onderzocht, en zijn advies²⁰ daarover is in aanbeveling 1 weergegeven.

---

¹⁹ Verordening (EU) 2021/1057 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 tot oprichting van het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+) en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1296/2013 (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 21).

²⁰ Uit hoofde van artikel 5, lid 2, van Verordening (EG) nr. 1466/97.

- (30) Gezien de grote onderlinge verwevenheid tussen de economieën van de lidstaten van de eurozone en hun collectieve bijdrage aan de werking van de economische en monetaire unie, heeft de Raad de lidstaten van de eurozone aanbevolen actie te ondernemen, onder meer via hun herstel- en veerkrachtplannen, om de aanbevelingen in de aanbeveling van 2022 over de eurozone uit te voeren. Voor Ierland is dat met name weergegeven in de aanbevelingen 1 en 2,

BEVEELT AAN dat Ierland in 2022 en 2023 de volgende actie onderneemt:

1. In 2023 ervoor zorgen dat de groei van de nationaal gefinancierde primaire lopende uitgaven in overeenstemming is met een algemeen neutrale beleidskoers, rekening houdend met de aanhoudende tijdelijke en gerichte steun aan huishoudens en bedrijven die het meest kwetsbaar zijn voor stijgingen van de energieprijzen en aan mensen die Oekraïne ontvluchten. Klaar staan om de lopende uitgaven aan te passen aan de veranderende situatie. Meer overheidsinvesteringen voor de groene en de digitale transitie en voor energiezekerheid, met inachtneming van het REPowerEU-initiatief, onder meer door gebruik te maken van de herstel- en veerkrachtfaciliteit en andere Uniefondsen. Voor de periode na 2023 een begrotingsbeleid voeren dat gericht is op het tot stand brengen van prudente begrotingssituaties op middellange termijn. De verwachte stijging van de leeftijdsgerelateerde pensioenuitgaven opvangen door de budgettaire houdbaarheid van het openbare pensioenstelsel te waarborgen.
2. Doorgaan met de uitvoering van zijn herstel- en veerkrachtplan, in overeenstemming met de mijlpalen en streefdoelen die zijn opgenomen in het uitvoeringsbesluit van de Raad van 8 september 2021. De programmeringsdocumenten betreffende het cohesiebeleid 2021-2027 indienen teneinde de onderhandelingen met de Commissie af te ronden en vervolgens met de uitvoering ervan te beginnen.
3. Inspanningen toespitsen op het stimuleren van de circulaire economie. Met name infrastructuur en beleid ontwikkelen om afval te voorkomen en het gehalte hergebruikt en gerecycled materiaal te vergroten, en een doeltreffender systeem voor gescheiden inzameling van recyclebaar afval, met inbegrip van biologisch afbreekbaar afval, opzetten. Veiligere en schonere afvalwatercircuits bevorderen.

4. De totale afhankelijkheid van fossiele brandstoffen verminderen. De uitrol van hernieuwbare energie, met name offshore-windenergie, versnellen, onder meer via hervormingen om het plannings- en vergunningensysteem efficiënter te maken, met name door de duur van de procedures te verkorten. De energie-infrastructuur, met inbegrip van de opslaginfrastructuur, moderniseren, en de stabiliteit van het netwerk verbeteren. Zorgen voor de snelle uitvoering van grondige renovaties van gebouwen. De elektrificatie van het vervoer versnellen, onder meer door het installeren van oplaadinfrastructuur.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad

De voorzitter
